

Geografické rozhledy – časopis pro další vzdělávání v geografii
Ročník 30 (2020–2021), číslo 4

Vydává Česká geografická společnost, z. s. v Nakladatelství P3K, s. r. o., www.p3k.cz

Adresa redakce: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Albertov 6, 128 00 Praha 2
redakce@geograficke-rozhledy.cz
www.geograficke-rozhledy.cz

 [geograficke.rozhledy](https://www.facebook.com/geograficke.rozhledy)
 [geografickerozhledy](https://www.instagram.com/geografickerozhledy)

Šéfredaktor: Miroslav Šifta

Redakce: Lenka Pavelková

Redakční rada: Barbara Baarová, Jan D. Bláha, Artur Boháč, Radek Durna, Dana Fialová, Jindřich Frajer, Daniel Gurňák, Martin Hanus, Jan Hercík, Klára Hulíková, Jakub Jelen, Libor Jelen, Petr Knecht, Jan Kopp, Marek Křížek, Silvie R. Kučerová, Josef Kunc, Jakub Lysák, Miroslav Marada, Jiří Martínek, Tomáš Matějček, Aleš Nováček, Pavel Raška, Dana Řezníčková, Miroslav Šobr

Layout: Vít T. Luštinec, Karel Kupka

Sazba a zlom: Nakladatelství P3K, s. r. o.

Tisk: Grafotechna plus, s. r. o.

Distribuci a předplatné zajišťuje jménem vydavatele firma SEND Předplatné.

Předplatné objednávejte na:

www.send.cz/geografickerozhledy.

Časopis vychází 5× ve školním roce. Roční předplatné 395 Kč. Cena za jednotlivé číslo 79 Kč. Bližší informace o nových cenách naleznete na webu Geografických rozhledů. Redakční uzávěrka 28. 3. 2021, číslo 4 vyšlo 7. 4. 2021. Podávání novinových zásilek povoleno ředitelstvím pošt Praha č. j. 139/92 – NP, ze dne 17. 11. 1992. MK ČR E 5922, ISSN 1210-3004.

Časopis je zařazen na Seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v Česku. Je vydáván s finanční podporou Akademie věd ČR.

Foto na titulní straně:

Sdílení jízdních kol – typická ukázka sdílené ekonomiky ve veřejném prostoru města. Snímek je z Manhattanu v New Yorku. V New Yorku se využívají sdílená kola průměrně k 50 000 jízdám denně (k dispozici je 17 000 kol). Největším počtem sdílených kol na světě disponuje čínské město Chang-čou (86 000).
Foto: Carina 70 / Shutterstock.com.

Obsah

TÉMA ČÍSLA

Cestovní ruch v prostředí sdílené ekonomiky: přínosy a úskalí (Josef Lochman)	4
Nadměrný cestovní ruch: příčiny a důsledky (Dana Fialová)	8
Sdílené prostory a sousedská blízkost jako důvody pro výběr nového bydlení (Marie Horňáková, Jana Jíchová)	10
Graffiti jako součást prostoru města: příklad pražské čtvrti Bubeneč (Jan Šel, David Hána)	14
Hargejsa: sdílený prostor města jako symbol budování státu a národa (Slavomír Horák)	18

GEOGRAFIE A ŠKOLA

Terénní výuka neživé přírody (Dominik Rubáš)	22
Mapa jako nástroj rozvoje geografického myšlení (Martin Hanus, Lenka Havelková)	26
Mapování hodnot krajiny – nástroj pro participativní plánování i součást výuky (Hana Vavrouchová, Radek Durna, Pavla Pokorná, Hana Svobodová, Jan Oulehla, Jana Truhlářová, Petra Fukalová)	30

VĚDA, VÝZKUM A INOVACE

Využití srážkových vod na veřejných prostranstvích (Jan Kopp, Štěpán Marval)	34
Migrace Severokorejců do Jižní Koreje (Jonáš Suchánek)	38

AKTUALITY

42

Úvodník

Sdílený prostor. Co si pod tímto pojmem představíte? Možná se vám vybaví veřejné prostory, volně přístupná prostranství, jako jsou náměstí, parky, nákupní střediska. Možná vás napadnou jiná místa, která volně přístupná nejsou, ale na kterých lidé také sdílí prostor a skrze něj pocity (divadla nebo sportovní stadiony), věci a produkty (komunitní zahrady). Dnes se vám asi vybaví hlavně virtuální sdílený prostor. Tématu Virtuální svět(y) jsme se věnovali v posledním čísle loňského ročníku, ale i v tomto vydání vidíme, že to, co lidé sdílí ve fyzickém prostoru, je často propojené s prostorem virtuálním. Zprostředkování pronájmu volného bytu na víkend nebo spolujízdy v autě se provádí v současnosti primárně přes internet. Dále vás napadne třeba poměrně nový fenomén sdíleného bydlení a určitě i řada dalších věcí. Sdílený prostor pojímají tyto Rozhledy (jak je jim vlastní) ze široka. Nabízejí i ukázky toho, jak veřejné prostory využívat co nejúčelněji.

Termín sdílený prostor má ale i svůj mnohem konkrétnější význam. Koncept sdíleného prostoru, který byl před 40 lety navržen v Nizozemsku, nabízí řešení, jak skloubit na veřejných prostranstvích pohyb chodců, cyklistů i motorových vozidel tak, aby byl pro všechny zúčastněné neomezený, ale zároveň bezpečný. Uspořádání sdíleného prostoru spočívá především v odstranění vodorovného i svislého dopravního značení. Nahrazují ho oční kontakt a vzájemná komunikace. Omezením příkazů motoristé vnímají prostor – oproti běžné silnici – odlišně. Přirozeně jedou nižší rychlostí a své chování přizpůsobují ostatním, kteří v daný moment tento prostor sdílejí.

Přejeme hezké čtení a co nejdříve také bezpečné a příjemné sdílení fyzického prostoru.

Miroslav Šifta